

SKOG MILJØ

4-2022

Skogselskapet engasjerer

Markadag om lukkede hogster
Viken skilles

Kong(l)le for en dag slo an og videreføres.....	4
Lukkede hogster og kontinuitetsskogbruk fullt mulig.....	6
Viken skal skilles – samarbeidet fortsetter.....	8
Skogfaglig dag med skognettverkene i Trøndelag.....	9
Allsidig skogdag for trøndersk niendeklasse.....	10
Klimapraten ble hyperaktuell på Sjusjøen.....	11
Skogselskapet samlet til Rådsmøte.....	12
Ansatte fikk skogfinsk kulturpåvirkning.....	13
Tradisjoner og julestemning på Norsk Folkemuseum.....	14
Velg skog med ny nettside.....	15
Planteskolene på Sønsterud og Biri mot fusjon.....	16
Nye i Skogselskapet.....	17
Smånytt.....	18
Nytt og gammelt.....	22
Skog&Miljø-bildet.....	23

SKOG MILJØ

Utgiver: Det norske Skogselskap
Wergelandsv. 23B, 0167 Oslo
Telefon: 23 36 58 50
E-post: info@skogselskapet.no
Bankgiro: 7001 05 21198
ISSN 0803-3943
Redaktør: Astri Kløvstad
astri.klovstad@norsk-skogbruk.no

Grafisk produksjon: Line Dahle
Trykk: Aksell AS, Aurveien 14, 1930 Aurskog.
www.aksell.no
Annonsepriser (ekskl. mva.):
1/1 side kr 6 000
1/2 side kr 3 500
1/4 side kr 2 000
1/8 side kr 1 000
Frist neste nummer: 23. februar 2023

Styret Det norske Skogselskap
Leider: Line Henriette Holten
Nestleder: Lars Henrik Sundby (Skogselskapet i Oslo og Akershus)
Styremedlemmer: Simen Gjølsvåg (NIBIO), Anders Hals (Skogselskapet i Buskerud og Telemark), Terje Kolstad (Skogselskapet i Møre og Romsdal), Marte Friberg Myre (Innlandet/Skogfrøverket), Ole-Christian Løchen (ansattes representant)

FORSIDE: Kjente fjes på julemarkedet på Folkemuseet. Foto: Skogselskapet

Det norske Skogselskap er en ideell organisasjon med ca. 8 000 medlemmer fordelt på totalt 16 fylkesskogselskap. Vår visjon er at alle mennesker skal oppleve skog som en verdifull kilde til livskvalitet. Siden 1898 har selskapet utviklet seg fra i starten å sørge for helt nødvendig skogreisning til nå å jobbe med bevisstgjøring rundt skogens viktige rolle i kampen for et bedre klima.

www.skogselskapet.no

Skogen og Skogselskapet engasjerer!

Vi har nylig gjennomført et vellykket Rådsmøte i Skogselskapsfamilien. Konklusjonen er klar; både skogen og Skogselskapet har et meget positivt engasjement for tiden! Dette er gledelig, for skogen trenger engasjerte mennesker, som er opptatt av helheten og skogens mangesidige betydning – og Skogselskapet er helt avhengig av det samme.

Det årlige Rådsmøtet er en viktig møteplass for Skogselskapet. Som arena for å drøfte aktuelle saker og gi råd og innspill om satsinger for det kommende året. Av alle de 16 fylkesskogselskapene var det kun et forfall på tampen. Tillitsvalgte og ansatte samt styret i DnS og representanter fra administrasjonen bidro til at i underkant av 40 personer hadde to effektive, konstruktive og hyggelige dager i Mjøstårnet i Brumunddal.

Innledende runde av samlingen var lagt til vår nære samarbeidspart Skogkurs, som i høst har flyttet inn i nye kontorlokaler i nabobygget til Mjøstårnet. Der fulgte en god og informativ oppdatering om deres virksomhet og samarbeidspunkter med Skogselskapet.

En viktig sak på møtet var status og videre utvikling av systemer og opplegg knyttet til satsingen på felles medlemskategorier, kontingent og andre forhold knyttet til medlemskap. Dette med grunnlag i tidligere vedtak (LM 2022, se S&M 2/22 for detaljer) om nye, felles medlemskategorier og kontingentsatser gjeldende fra og med 1. januar 2024. Prosessen for dette arbeidet består av involvering, arbeidsgrupper, høringsrunder og jevnlig oppdatering underveis, for å sikre et best mulig sluttresultat. De ulike medlemskategoriene og kontingentsatsene er ikke avgjørende i seg selv, men er viktige som virkemidler for å strømlinjeforme og styrke organisasjonen i vårt ideelle arbeid som skogens vokter. Med en klar målsetning om å gjøre oss bedre i stand til å ivareta både eksisterende medlemmer, og i tillegg legge bedre til rette for verving av nye medlemmer fremover.

En annen hovedsak på møtet var forholdet mellom fylkesskogselskapene og samarbeid mellom dem og DnS. Her ble det brukt tid på å vise de gode eksemplene på samarbeid, på tvers av fylkesgrenser og med en tydelig målsetning om å utnytte hverandres kompetanse, ressurser og engasjement – til felles beste. Vi får til mere sammen, enn hver for oss.

Skogselskapets vedtatte kommunikasjonsstrategi danner grunnlaget for en tydelig retning for oss i stort, men gir samtidig rom for lokale variasjoner og tilpasninger for de ulikhetene som nettopp er en styrke ved vår mangfoldige organisasjon og i vårt langstrakte land. Dette ble

belyst og en plan om utvikling av en oppdatert grafisk profil ble presentert som ledd i arbeidet med å synliggjøre Skogselskapet bedre og mer fremover.

Sist, men ikke minst var vår vedtatte satsing på Skog & Skogbruk, konkretisert gjennom et stedstilpasset skogbruk, en naturlig hovedsak på den andre dagen av Rådsmøtet. Dette ble grundig presentert og utdypet gjennom både interne foredrag og eksterne ved bla. Nibio, Skogkurs og Mathiesen Eidsvold Værk. Etterfulgt av gode diskusjoner og eget gruppearbeid. Saken viser viktigheten av å nå ut med faktabasert og objektiv informasjon til de ulike brukergruppene som er opptatt av skog og skogbruk. Vi vil fortsette dette arbeidet og gjennom dette bidra til å sikre mer robuste skoger for framtiden – som både er tilpasset klimaendringene og som kan dekke de ulike funksjonene skogen skal ha. Skogselskapet og vår ressursgruppe på dette feltet tar med seg verdifulle innspill som grunnlag for ytterligere konkretisering og oppfølgende innsats på dette området.

Les mer om Rådsmøtet på side 12 i bladet.

Vi registrerer med glede både den store aktiviteten og det store engasjementet som utøves rundt i hele Skogselskapsfamilien for de ulike satsingene som vi gjør i fellesskap - på vegne av skogen og skogens mangesidige betydning.

Ha et riktig godt nytt år – i og med skogen! 🌿

Trage Røyer

HELT KONG(L)E: Årets programledere for Kong(l)e for en dag var Karl Henrik Skinstad Berke fra Skogselskapet og Anna Lene Albertsen fra Skogkurs. De hadde med seg Håvard Lilleheie fra NRK Super som stilte i konglekroner og kongekapper.

Kong(l)e for en dag slo an og videreføres

Skogkurs og Skogselskapets nye halvdigitale konsept «Kong(l)e for en dag» er en videreutvikling av tilretteleggingen for barneskolene. Det betyr ikke at vi skal slutte å avholde skoleskogdager, dette kommer i tillegg.

TEKST: ASTRI KLØVSTAD

Konseptet «Kong(l)e for en dag», som er sponset av Sparebankstiftelsen DnB, ble en suksess også i år. I år deltok over 9000 elever fra 435 skoleklasser, og programlederne lovet at det blir ny runde neste år. Årets opplegg ligger dessuten ute på Skogselskapets nettsider og kan benyttes i skolesammenheng når som helst, men da selvfølgelig uten å delta i konkurransen med de andre skolene.

Arrangementet engasjerer elevene lokalt på de enkelte skolene samtidig som de tar del i en felles landsomfattende happening.

Arrangementet startet 28. september med en TV-sending. Det var på forhånd spilt inn en som passet for 1.–4. trinn og en for 5.–7. trinn.

Her fortalte programlederne fra Skogkurs og Skogselskapet om fotosyntesen, symbiosen mellom sopp og trær, insekt- og dyreliv i skogen og skogproduksjon fra kongler og frø til pro-

dukter. I år er programlederne godt hjulpet av barne-TV-kjendis Håvard Lilleheie som har fått rollen som en slags skogens kong(l)e. Med ordentlig konglekrone.

Da elevene hadde sett sendingen, fikk de oppgaver som skulle løses i skolens nærområde. I år kunne man velge mellom tre oppgaver. Man kunne lage en filmsnutt om hvorfor skogen er viktig, man kunne gå ut og måle trærne i nærskogen eller i skolegården eller man kunne skape et «kunstverk» av naturmateriale. For alle oppgavene er det overfor lærerne gjort rede for hvilke kompetansemål i hvilke fag oppgaven kan bidra til for elevene. Besvarelser ble sendt inn digitalt på slutten av dagen, og dagen etter samlet elevene seg igjen foran storskjermen på skolen. Da var det direkte-sending hvor programlederne presenterte noen av bidragene og kåret vinnere.

Og programlederne klarte ikke å kåre noen vinnere. Det var alt for mange bra bidrag. Det ble derfor foretatt en loddtrekning på premiene som besto av en utstyrskasse for skoleskogdag på 1. plass og knivblokk med spikkekniver og bøker om trær på 2. og 3. plass. 1. og 2. trinn ved Fiksdal Friskule, 1. klasse ved Godøy Skule og 7. trinn på Bagn Skole gikk seirende ut av loddtrekningen. 🍃

FARGERIKT: Mange av skolene valgte oppgaven med å lage kunstverk. Her er noen av dem.

GAMLE KJEMPER: Langs den populære turveien fra Sognsvann står et granbestand med alder rundt 140 år. – Grana kan bli gammel og grov om den har en lang grønn krone intakt, var budskapet her.

Lukkede hogster og kontinuitetsskogbruk fullt mulig

Viljen til å foreta lukkede hogster og gjøre grep for å etablere en mer robust og variert skog synes nå større enn på mange tiår. Store arealer med overtett granskog gjør at dette ikke er gjort i en håndvending. Men i Oslo kommunes skoger gjøres det et helhjertet forsøk.

TEKST OG FOTO: JOHS. BJØRNDAL

Stedstilpasset skogbruk – hvordan få en mer robust og miljøvennlig skog? Dette var tittelen på årets utgave av Oslo og omland friluftsråd og Skogselskapets årvisse Markasamling. Og selvsagt var befaringen lagt til Oslo kommunes skoger, der det gjennomføres et stort eksperiment. Der skal det i det rødgrønne byrådet ånd rett og slett legges om til et mer miljøvennlig og naturtilpasset skogbruk, tilpasset ønskene til de 700 000 innbyggerne som eier skogen. Spørsmålet er bare hvordan.

ØKONOMIEN ER UNDERORDNET

Seksjonssjef Knut Johansson i Bymiljøetaten har tumlet mye med dette spørsmålet. Og utgangspunktet for å prøve og feile er bedre enn hos

skogeiere flest, med en marsjordre om at det økonomiske resultatet er underordnet friluftslivets og det biologiske mangfoldets behov. Skogen skal ha høy opplevelsesverdi, høy biologisk og økologisk kvalitet og bidra til et bedre klima, er den såkalte bestillingen fra «eierne». Men samtidig er det ønske om å utnytte ressursen til å produsere en viss mengde fornybart råstoff av god kvalitet. Og det er ikke så mange tiår siden dette sto helt sentralt, og Oslo kommuneskoger var

«norgesmester i bestandsskogbruk», for å bruke Johannssons ord. Det er dermed ganske store arealer som skal omformes på den 176 km² store eiendommen.

SEIN OG KRAFTIG AVSTANDSREGULERING

Det sentrale er ifølge Knut Johannsson å beholde handlefriheten gjennom bestandens liv. Og for å få til det må trærne beholde mest mulig av sitt produksjonsapparat, altså grønne kroner. Det må derfor åpnes opp i bestandene før oppkvistingen går for langt. – Har du overtett skog med en dusk i toppen av hvert tre er sjansen liten for å lykkes med noe annet enn flatehogst, sa Johannsson.

Det er med andre ord ikke klimatiltaket tettere planting som det satses mest på i kommuneskogen. På den annen side vil en for sterk utglisning tidlig i bestandens liv føre til voldsom kvistsetting og dårlig kvalitet. Det gjelder altså å finne et kompromiss. – Vi går inn med en sein og ganske hard avstandsregulering, når bestandet er 8-9 meter høyt. Da har trærne funnet sin form og høydeveksten er god, men oppkvistingen har ikke gått altfor langt. Om dette følges opp med en temmelig kraftig tynning ikke altfor mange år senere vil trærne fortsatt ha grønn krone ganske langt nedover stammen. Da vil grana kunne oppnå høy alder også på ganske god bonitet, og den vil tåle å bli delvis fristilt gjennom en skjermhogst og kunne respondere med økt tilvekst, sa Knut Johannsson.

MINIMAL HANDLEFRIHET

Et annet virkemiddel er treslagsblanding. – Gran og furu supplerer hverandre, furua «tillater» grana å ha en bra barmasse. Og der bjørk etablerer seg av seg selv er det bare å nyttiggjøre seg det, sa Johannsson. Og på den lille turen rundt Sognsvann fikk han vist fram en stor variasjonsbredde. Første stopp var i et utynnet granbestand med 120 trær pr daa, med stor selvtytning og minimale kroner. Med en viss tilfredshet ble det meddelt at det var Statsbygg som eide denne skogen, men poenget er altså at handlefriheten var minimal, her vil alt annet enn flatehogst være dømt til å mislykkes. I tillegg ble skogtypen karakterisert som «nitrist» for friluftslivet. At bestandet har produsert rundt 50 m³ trevirke på like mange år vil for mange skogbrukere være nok i seg selv, men denne skogbehandlingen – eller mangelen på sådan – gir altså ingen valgfrihet framover.

SÅRBAR SKJERM

Spørsmålet blir da hvilken behandling som gir det. Neste stopp var et 55 år gammelt bestand der det var utført en skjermstillingshogst sommeren 2019. Oppkvistingen var også her

SÅRBAR SKJERM: I denne temmelig høyt oppkvistede skogen ble det gjennomført skjermstillingshogst i 2019. – Den har klart seg overraskende bra, sa Knut Johannsson.

høy, men det var satt igjen en bred urørt kant mot Sognsvann for å skjerme mot vind fra sør og vest. Et og annet vindfall og noen få tørrgraner var å se, men i det store og hele hadde den relativt tette skjermen klart seg bra gjennom de tre første årene. – Trærne bruker et par år på å skjønne hvor godt de har fått det. Men når de har skjønt det henter de inn det tapte volumet i løpet av et tiår, sa Johannsson. På spørsmål om hva som er neste trekk i behandlingen av bestandet, svarte Johannsson at de så for seg en utglisning i løpet av 10–15 år, med start fra minst vindutsatte siden. – Om ikke barkbillene vil det annerledes. Men denne skjermen står neppe 30 år til, sa han.

GROV OG GAMMEL

Men avvirkning i to eller flere omganger er ikke egentlig kontinuitetsskogbruk. For å få til det må noen trær bli langt eldre, og det ble vist at også dette er mulig i granskog på relativt høy bonitet. Et bestand nær Sognsvann består av opp til 140 år gamle grantrær som med noen få unntak fortsatt er i vekst. – Her står bare 21 trær pr daa, men de inneholder rundt 45 m³. Dette er bonitet G17 så normal hogstmodenhetsalder er rundt 80 år. Å la skogen bli så grov er ikke lønnsomt her i landet, når det skal hogges her tror jeg faktisk det vil lønne seg å leie en bil og kjøre det til Tyskland, sa Johannsson. Men bestandet illustrerer at grana kan holde koken lenge om den bare ikke er for høyt oppkvistet, i hvert fall på lokaliteter som ikke er for vindutsatte og har et drenerende jordsmonn.

Men ingen trær lever evig, og for å få til en gradvis foryngelse i dette nærmest unike bestandet foreslo Johannsson å skape åpninger ved å ta ut noen roser innimellom. 🌿

Viken skal skilles – samarbeidet fortsetter

Etter opprettelsen av storfylket Viken har de tre skogselskapene i regionen jobbet stadig tettere sammen. De siste to årene har vi forsøkt å få til et felles styremøte for Oslo og Akershus, Østfold og Buskerud og Telemark, men det har koronapandemien satt en stopper for. Den 1. og 2. november fikk vi endelig til en faglig og sosial samling på Bøkevangen i Halden – paradoksalt nok nå som Viken er vedtatt oppløst.

TEKST OG FOTO: SNORRE SYNNESTVEDT

Skogselskapene i Viken har siden 2020 hatt flere fellesprosjekter, og hjulpet hverandre med både skoleskogdager, Velg Naturbruk, 59°Topptur, JOB:U, høstingsdager for grunnskolen og oppfølging av handlingsplan for skogbruk. Til flere av disse prosjektene har vi søkt prosjektmidler fra Viken Fylkeskommune og Statsforvalteren i Oslo og Viken. De er våre viktigste samarbeidspartnere og premissleverandører, og det var faktisk Statsforvalteren som stilte krav om at fylkesskogselskapene i Viken skulle sende én felles prosjektsøknad i 2020. Dette var den utløsende årsaken til det samarbeidet vi nå setter stor pris på, som stadig blir bedre, og som også brer om seg til prosjekter hvor vi søker tilskuddspotter utover fylkeskommune og statsforvalter.

I denne prosessen har det blitt lagt stor vekt på fellesskap og gjensidig tillitt, og det har vært jevnlig møter om prosjekter kombinert med faglige oppdateringer og vekt på det sosiale. Dette anser vi som de viktigste faktorene for det vellykkede samarbeidet.

Med bakgrunn i at de ansatte er veldig fornøyde med samarbeidet, av både faglige, praktiske og sosiale grunner, har det vært et ønske at også styrene kunne bli bedre kjent. Gjennom et felles styremøte ønsket vi at de tillitsvalgte skulle få bedre kjennskap til de ulike skogselskapenes historie, likheter og forskjeller, og evaluere samarbeidet som har vært og ikke minst legge planer for videre samarbeid nå som storfylket Viken er vedtatt oppløst fra 2024.

Et viktig punkt under samlingen var gruppearbeid, hvor styremedlemmene ble utfordret på å komme med tanker og innspill til hvordan fylkesskogselskapene kan fortsette det gode samarbeidet også etter 2023. De var tydelige

UTFERD: Enhver samling med respekt for seg selv må sette av tid til en faglig utferd. Skogselskapet i Østfold har flere eiendommer, og med de siste restene av dagslys fikk vi sett på et gammelt forsøksfelt med lerk, et flott bestand med kontortafuru, et plantefelt med svenske planter (!) og Skogselskapets flisterminal.

på at de ønsker at vi fortsetter å utnytte hverandres kompetanse og ressurser, og at selv om det må søkes prosjektmidler i de ulike «nye» fylkene, kan selve prosjektet fortsatt løses i samarbeid. Den hyppige møtefrekvensen bør opprettholdes, av både faglige og sosiale grunner. Styrene i fylkesskogselskapene ønsket å ha flere felles styremøter, slik at også de kan lære av hverandre og sammen sette kursen for arbeidet administrasjonen skal gjøre. Både de ansatte og de tillitsvalgte i Skogselskapene har ulike kunnskaper og egenskaper. Denne variasjonen i kompetanse bør brukes på tvers av fylkesskogselskapene, og vil kunne gi oss større handlingsrom og muligheter til å ta på oss flere prosjekter. Administrasjonen og styrene er positive og motiverte for å fortsette det tette samarbeidet når Vikens skilsmisse er endelig. Vi har troen på at ved å ha flere kollegaer og spille på, blir man bedre. 🌿

FLYVENDE VERKTØY: Atila Haugen i BioDrone demonstrerte bruk av drone til sankning av podekvist i tretoppene.

Skogfaglig dag med skognettverkene i Trøndelag

Skognettverkene i Trøndelag la i år sin årlige nettverkssamling til Namsos. Som del av det faglige programmet var gjengen med ut på en skogbefaring på Skogselskapets eiendom Spjutnes på Elvalandet i Namsos.

TEKST: RANNVEIG KRISTIANSEN

Tema for skogbefaringen var utenlandske treslag, der vi kan vise til kanskje en av Trøndelags mest treslagsrike eiendommer. Spjutnes-eiendommen har gjennom 101 år i skogselskapets eie blitt brukt til testing og oppfølging av hvordan ulike treslag presterer i Trøndersk kystklima. Ett av treslagene som er plantet på eiendommen er sitkagran. Vi tok turen ut for å se på et sitkabestand som ble plantet allerede i 1952. I løpet av sine 70 år har skogen vokst seg ca. 30 meter høy, og har gitt et volum på 100 m³/daa under bark. Skogen vokser fortsatt og den årlige tilveksten kan estimeres til rundt 2 m³/daa/år.

Etter en introduksjon til sitkabestanden kunne Statsforvalteren Trond Rian orientere om nytt regelverk for utenlandske treslag. De viktigste punktene er at det legges mer ansvar på skogeieren for å unngå spredning av utenlandske treslag. I tillegg vill det nye regelverket gjøre det lettere for juletreprodusenter som får meldeplikt istedenfor søknadsplikt. Til slutt fikk vi en demonstrasjon av Atila Haugen i BioDrone. Han kunne vise frem hvordan droner kan brukes i praksis da han fløy opp med et lite «hogstaggat» under dronen. Denne bruken av droner er for å sanke

podekvist i toppen av et tre. Tradisjonelt sankes disse ved at en person klatrer opp i treet og bruker en lang stang med saks for å klippe kvisten. Med drone blir denne jobben mer effektiv og sikker for de som arbeider. Etter befaringen på Spjutnes tok vi turen til Skogplanter Midt-Norges planteskole på Kvatninga. Her fikk alle informasjon og en innføring i Skogfrøverkets arbeid i foredlingscenteret på Kvatninga. I tillegg ble det en omvisning på anlegget der den nye pakkelinjen var i full drift. Avslutningsvis var det et kort foredrag om Skogplanter Midt-Norges pågående utviklingsprosjekter. Vi takker Statsforvalteren og skognettverket for besøket og engasjementet under skogbefaring og planteskolebesøk. 🌿

Allsidig skogdag for trøndersk niendeklasse

Den 7. november arrangerte Skogselskapet i Trøndelag skogdag for en niendeklasse på Snåsa. Blå himmel og fem minusgrader la rammene for en kjempes fin dag med varme fra bålpanna og mye aktivitet.

TEKST: RANNVEIG KRISTIANSEN

Da vi fikk vite at SB Skog hadde skogsdrift i sykkelavstand fra skolen og at drifta var i nærheten av den lokale skytterbanen, var det enkelt å begynne organiseringen! Og med positive aktører blir det bare gøy å spørre om bistand!

STORE MASKINER OG SKUDD I BØRSA

SB Skog og deres entreprenører ga ungdommen en fin runde i driftsområdet. De fikk lære om hvordan en tømmerkjøper jobber og hvordan han følger opp den enkelte drift med digitale verktøy. Entreprenørene tok seg også tid til å snakke med de unge. Det falt åpenbart i smak å få sitte i cockpit i hogstmaskina. Å få komme tett på store maskiner og få høre om hvordan de jobber er inspirerende for ungdommene.

Snåsa skytterlag tilrettela for miniatyrskyting og det ble så populært at flere vurderte å begynne med skytetrening. Flott rekrutteringsaktivitet!

SKOG OG SKOGBRUK PÅ DAGSORDEN

Skogselskapet formidlet skogkunnskap med vekt på fotosyntesen, karbonkretsløp, skogomløp og aktivt skogbruk, vi touchet med andre ord flere mål i læreplanen. Av viltnemnda ble det orientert om kommunens

oppgaver når det gjelder vilt- og rovdyrforvaltning, og hvordan man opptrer dersom man er uheldig å kjøre på vilt på veien. Noe som passet fint i og med at de fremmøtte nå begynner å farte på veiene med motorisert kjøretøy og noen er jaktinteressert og skal ta jegerprøven.

RÅDYR PÅ MENYEN

Den 21. november var vi i samme kommune, men da hos 4. klasse ved Snåsa Skole. De fikk være med på å skjære ned rådyr, og lære litt om både jakt og matlaging. En interessert og engasjert klasse som helt sikkert vil lage mye god mat i årene som kommer. Men først skal de kose seg med jegergryte av rådyrkjøtt. Den ideelle aktiviteten går mot sesongslutt, men vi ser allerede frem mot 2023 og nye aktiviteter for store og små. 🍷

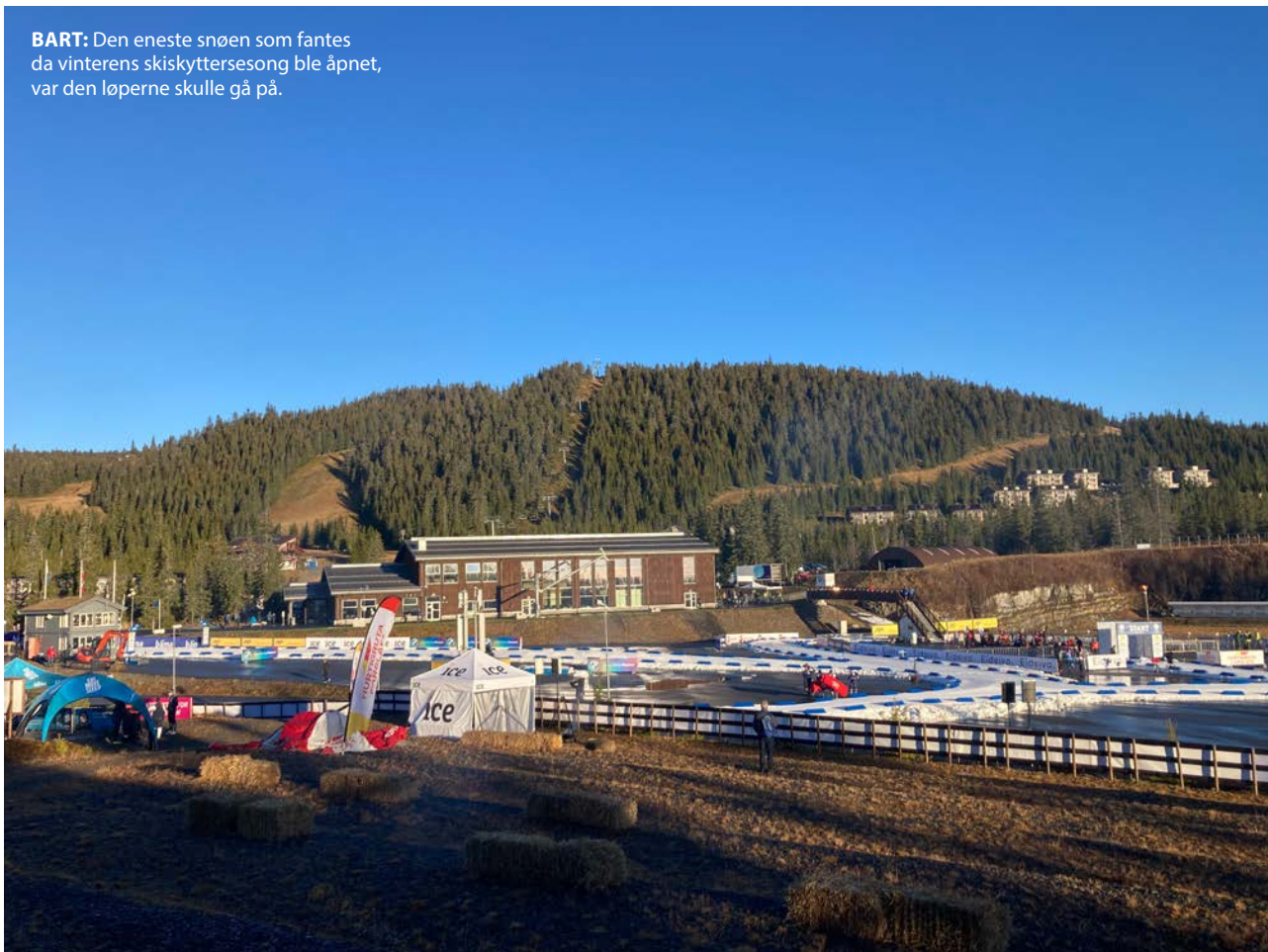

POPULÆRT: Snåsa skytterlag stilte opp så elevene fikk prøve miniatyrskyting.

SKOGSMASKIN: Nærkontakt med hogstmaskin var en ny opplevelse for de fleste.

BART: Den eneste snøen som fantes da vinterens skiskyttersesong ble åpnet, var den løperne skulle gå på.

Klimapraten ble hyperaktuell på Sjusjøen

Helga 12.-13. november var det nasjonal sesongåpning av skiskyttersesongen på Natrudstilen, Sjusjøen. Og Skogselskapet var til stede for å snakke skogens sak, ha naturquiz for barn og ikke minst servere bålcaffe og solbærtoddy til publikum.

TEKST OG FOTO: TORE MOLTEBERG

Ringsaker Almenning har bygget «Skogens hus» tett på skytterstadion, hvor publikum kan følge skirennene i lune omgivelser. Huset er stort og er utstyrt med to åpne ildsteder som vi brukte flittig for å holde tritt med «etterspørselen» etter varmt drikke.

Det var krevende forhold for arrangørene av rennet, siden enhver antydning til snø var fraværende på Sjusjøen medio november. Men forutseende nok var det lagret snø fra sist vinter like ved stadion, som supplert med 30 lastbillass med snø fra Lillehammer ble nok til å lage en løype på 1,5 km. Disse 30 billassene med snø ble debattert bl.a. på NRK.

Det er tankevekkende at det fremdeles var varme-grader og ingen antydning til snø i terrenget. Det ble naturlig nok en del samtaler om klima rundt ildstedene i Skogens hus denne helga. Helgas stjerne på kvinnesiden ble Karoline Offigstad Knotten fra Vingrom IL. Hun vant både lørdag og søndag. Herreklassen ga Bø-seier begge dager; Tarjei på lørdag og Johannes på søndag. ☺

SAMLING: På rådsmøtet samles representanter fra styrene og de ansatte i fylkesskogselskapene og DnS. Her er deltakerne samlet utenfor Mjøstårnet.

Skogselskapet samlet til Rådsmøte

Rådsmøtet i Skogselskapet ble avholdt den 22.–23. september. For å gi den rette stemningen av skog og skogbruk, var møtet denne gangen lagt til Wood Hotel som befinner seg i Mjøstårnet i Brumunddal (Innlandet), verdens hittil høyeste bygning i tre.

TEKST: TORE MOLTEBERG

Første post på programmet var et besøk hos Skogkurs, som flyttet fra Honne på Biri, til «Mjøsbyrgga» tidligere i høst. Mjøsbyrgga er et nabobygg til Mjøstårnet, også det bygget i massivtre. I 6. etasje har Skogkurs, bla. sammen med Skogselskapet i Oppland, funnet sin nye base. Administrerende direktør i Skogkurs, John Are Lindstad, orienterte om virksomheten og svarte på spørsmål fra Rådsmøtedeltakerne. Dette ble etterfulgt av en omvisning i lokalene. Konklusjonen er klar; flotte kontorer med storveis utsikt!

FELLES LØSNINGER OG SAMARBEID

Vel tilbake i Mjøstårnet ønsket styreleder i DnS Line Henriette Holten velkommen til Rådsmøtet 2022. Etter en kort presentasjonsrunde fortsatte møtet med at nestleder Lars Henrik Sundby gjorde rede for oppfølgingen av vedtaket fra Landsmøtet om felles medlemskategorier og kontingentsatser, medlemsverving m.m. Dette ble fulgt opp med et gruppearbeid om temaet og påfølgende gjennomgang.

Neste post på programmet var samarbeidsrelasjonene i fylkesskogselskapene og med DnS. Line Henriette Holten og Trygve Enger

innledet før representanter fra flere av fylkesskogselskapene gjorde rede for samarbeidet seg imellom og om planer for et utvidet samarbeid fremover. Det handler om å utnytte hverandres kompetanse til felles beste.

Kommunikasjon er noe av det det samarbeides om og etter en introduksjon ved styreleder, orienterte Anita Sæterøy (Skogselskapet i Vestfold og i Kommunikasjonsgruppa) om videreføringen av arbeidet med kommunikasjonsstrategien for Skogselskapet og utviklingen av en oppdatert grafisk profil.

SKOG & SKOGBRUK

Skog & Skogbruk er vedtatt som satsingsområde for Skogselskapet i tillegg til Skog & Klima og Skog & Helse. Etter en innledning ved Trygve Enger var det fagforedrag ved seniorforsker Svein Solberg fra NIBIO, om skogbruk for et klima i endring. Videre ga skogsjef hos Mathiesen Eidsvold Værk, Øystein Løvli, en presentasjon av hvordan man driver et stedstilpasset skogbruk på en stor og utypisk skogeiendom i norsk målestokk. Bjørn Einar Rakstang fra Skogkurs og Ola G. Dæhlen fra Skogselskapet, hadde avslutningsvis korte innlegg om skogskjøtsel tilpasset et klima i endring.

Bolken ble avsluttet med et gruppearbeid om temaet. Tilbakemeldingene fra dette blir viktige innspill for ressursgruppa i Skogselskapet som jobber videre med konkretiseringen og oppfølgingen av satsingen på dette fagområdet.

Styret og administrasjonen tar med seg innspillene og det positive engasjementet fra Rådsmøtet i det videre arbeidet - for å utvikle Skogselskapet ytterligere i det kommende året. 🌿

Ansatte fikk skogfinsk kulturpåvirkning

17.–19. oktober var det samling for ansatte i Skogselskapet på Finnskogen med god deltakelse fra hele landet. I løpet av et par dager fikk vi snakket mye fag sammen i tillegg til at vi fikk et realt påfyll med finnskogkultur.

TEKST: TORE MOLTEBERG

Oppmøte var på Skaslien gjestegård på Kirkenær der vi hadde et par gode arbeidsøkter fram til middagen var satt til livs. Etter middagen gikk ferden i biler til Finnskogstua i sydenden av innsjøen Skasen. Dette er et sted passende for overnatting og møtevirksomhet for mindre grupper som vår.

Etter en faglig morgenøkt dro forsamlingen i buss til finneplassen Hytjanstorpet hvor vi møtte eieren Jan Storberget. Plassen var for en tid tilbake utgangspunkt for et av programmene i NRK-serien «Der hvor ingen skulle tru at nokon kunne bu». Finneplassene har det til felles at det er langt til naboen. Dette oppsto som en følge av at de skogfinske innvandrerne drev svedjebruk, noe som krever store arealer for å

unnå og komme i konflikt med naboer som hadde samme arealkrevende driftsform. Fra Hytjanstorpet kjørte vi videre til Finnetunet som er et museumsareal med bygninger knyttet til den skogfinske kulturen. Direktør for norsk skogfinsk museum, Dag Råberg, tok oss med inn i ei røykstue, der han forklarte hvordan man varmet opp huset ved hjelp av røyken fra en stor oppmurt vedovn uten pipe, kun en liten åpning i taket. Fra museet dro vi videre til ei ljørkoie kalt Rotneros ved bredden av elva Rotna. Her var det smaksprøve på skogsarbeidermaten mutti og flesk fra Finnskogen.

Tilbake på Finnskogstua fikk vi et foredrag ved historiker og forfatter Thor Gotaas. Foredraget handlet om skogsarbeid som treningsgrunnlag for norske skiløpere. Gotaas er ellers kjent for bøker om fem-mila, norske hoppbakker og norske utedasser og en rekke andre titler. Siste dagen hadde vi en faglig økt på morgen/formiddag før opprydding og avreise. En stor takk til Knut Arne Gjems og Lars Erik Rønningen for velregissert opplegg og interessante befaringer. 🌲

ANSATTSAMLING: I tillegg til å jobbe med dagsaktuelle temaer ble denne gjengen oppdatert med «skogens mangesidige betydning» for finnene som innvandret til Finnskogen på 1600-tallet.

LIV OG RØRE: Julemarkedet på Folkemuseet trekker om lag 30 000 besøkende i løpet av to helger i desember.

Tradisjoner og julestemning på Norsk Folkemuseum

Julemarkedet på Folkemuseet i Oslo har over mange år befestet sin posisjon som et av de store enkeltstående førjulsarrangementene i hovedstaden. Skogselskapet var nok en gang en viktig bidragsyter for stemning og opplevelser da museet arrangerte sitt årlige julemarked i desember.

TEKST: TRYGVE ENGER

MUSIKERE: Ekstra hyggelig var det for Skogselskapet at Sondre Justad og Fay Wildhagen, begge musikere og begge veldig opptatt av og glade i skogen, kom og slo av en prat. F.v.: Tore Molteberg, Sondre Justad, Kjersti Aurora Kolstad, Fay Wildhagen og Trygve Enger. Bak: Ola Gram Dæhlen.

Omlag 30 000 mennesker besøker markedet de fire dagene det pågår, og folk kommer gjerne fra hele landet. Julemarkedet har rett og slett blitt noe man må få med seg for å komme i skikkelig julestemning og få en unik opplevelse i førjulstiden.

I kjent tradisjon avholdes julemarkedet over to helger i desember hvor det tilbys en rekke aktiviteter og opplevelser for hele familien. Skogselskapet stilte med stor åpen lavvo, bålpanner, sittegrupper med reinsdyrskinn og hadde blant annet spikkeverksted, bålcaffe og solbærtoddy. Dette i tillegg til god stemning og informasjon om skogens mangesidige betydning i spesielt ny – men også gammel tid. Spikkeverkstedet er en meget populær aktivitet hvor det blant annet er mulig å spikke trenisser med kyndig veiledning og gode råd til både små og store.

Mange nordmenn har et nostalgisk forhold til julen og er veldig glade i tradisjoner – og ingen er vel bedre på dette enn akkurat Norsk Folkemuseum. Det er en unik ramme med julepyntede stuer gjennom tidene – ja en tidsperiode på flere hundre år, både før og etter at juletreet gjorde sitt inntog i Norge.

Julemarkedet er en skikkelig familiefest for alle som er glade i julen og som vil komme i ordentlig julestemning – og med over 100 markedsboder er det også et populært sted å handle tradisjonsrike julegaver.

Julemarkedet på Folkemuseet på Bygdøy er godt kjent og har et godt rykte og en flott ramme – Skogselskapet er derfor tilfredse med det gode samarbeidet som er utviklet og den fine rammen for våre aktiviteter og dialogen med publikum. Dette er en flott arena for å nå ut til allmennheten med de budskapene som Skogselskapet står for. Vi ser derfor frem til et fortsatt godt samarbeid med Folkemuseet i tiden fremover – sommer som vinter. 🌿

INVITERER: – Vi håper at mange innenfor skognæringen vil ta den nye Velg Skog nettsiden aktivt i bruk, sier daglig leder Kristin Slyngstad.

Velg Skog med ny nettside

I begynnelsen av november lanserte Velg Skog en ny versjon av www.velgskog.no. Med nytt design og nytt innhold.

TEKST: ASTRI KLØVSTAD

Velg Skog har vært prosjekteier av bransjeprosjektet «Modernisering av rekrutteringen i skogbruket» sammen med Skogselskapet i Buskerud og Telemark hvor Karl Henrik S. Berke var prosjektleder og Skogkurs hvor Anna Lena Albertsen og Helene Bakke Oudenstad deltok.

Formålet har vært å lage en digital verktøykasse til rådgiverne i ungdoms- og videregående skole, og en verktøykasse som alle tilknyttet skognæringen aktivt selv kan bruke når vi er ute, uten å måtte bruke lang tid på forberedelser.

Prosjektet har basert seg på svarene fra spørreundersøkelser til elever på Vg2 skogbruk, studenter på skogfag, lærere eller i administrasjon på vgs naturbruk, personer som jobber med utdannings- og yrkesrådgivning ungdomsskolen, personer som jobber med utdannings- og yrkesrådgivning på videregående og til skogbruksnæringen om hvilke jobber man har størst behov for de neste 10 årene.

– Svarene har gitt oss nyttig informasjon i det videre rekrutteringsarbeidet. Svarene viser at det er skremmende lite kompetanse blant rådgiverne både i ungdomsskolen og videregående på utdanningsmulighetene innen skog, sier daglig leder i Velg Skog, Kristin Slyngstad. På den nye nettsiden finner du blant annet en levende og interaktiv fane «Møt 5 yrker» hvor fem unge som er ansatt i fem ulike, viktige jobber i skognæringen i dag svarer på ti aktuelle spørsmål. Det er også utviklet en ressurside hvor man kan hente en powerpoint-presentasjon som kan egne seg til å vise ungdommer bredden i de mange spennende utdannings- og jobbmulighetene som finnes innenfor skogsektoren i dag.

Her har Tenk Tre bidratt med materiale i form av et par filmer. På ressursiden finnes også en plansje som viser de 12 ulike utdanningsstedene for skogbruk i Norge. Det er lenker direkte til alle utdanningsinstitusjonene og beskrivelse av mange av de ulike jobbene skognæringen tilbyr.

– Ideen er at vi framover skal samle så mye relevant markedsføringsmateriale på Velg Skog sin nettside som mulig. Mye av det næringen og andre utvikler som kan brukes for å få ungdom til å velge skogutdannelse vil bli lagt ut på Velg Skog nettsiden. Målet er at Velg Skog kan ha en nettside som vi alle aktivt bruker når vi for eksempel er ute på utdanningsmesser, holder foredrag, rådgiverne skal informere sine elever osv., sier hun. 🌿

Planteskolene på Sønsterud og Biri mot fusjon

Styrene i Skogplanter Øst-Norge AS og Skogplanter Innlandet AS har inngått en intensjonsavtale om å fusjonere virksomhetene. Prosessen er i full gang og om alt går etter planen vil planteskolene på Sønsterud og Biri bli organisert i et felles selskap fra våren.

TEKST OG FOTO: JOHS. BJØRNDAL

FÅR STØRRE BUTIKK: Om alt går etter planen vil Arne Smedstuen fra våren lede et selskap som står for produksjon av godt over halvparten av landets skogplanter.

I en pressemelding fra de to selskapene datert 10. oktober heter det at bakgrunnen for intensjonsavtalen er behovet for å gjennomføre betydelige investeringer i miljøvennlig produksjon, styrking av norskbasert kompetansemiljø på skogplanteproduksjon, samt et ønske om å styrke grunnlaget for fortsatt vekst i Norge og utlandet.

PRODUKSJON BEGGE STEDER

Her framgår også at et fusjonert selskap vil ha et produksjonsvolum på 30 millioner planter og en omsetning på rundt 60 millioner kroner. Det heter videre at produksjonen skal opprettholdes både på Biri og Sønsterud, og at alle ansatte vil bli tilbudt videre engasjement. Styreleder Ola Rostad i Skogplanter Innlandet sier til Norsk Skogbruk at det er engasjert en rådgiver til å gjennomføre en såkalt due diligence-prosess i de to selskapene, for å få fram et beslutningsgrunnlag for de vedtak som må gjøres. Det dreier seg blant annet om verdsetting, for å avgjøre bytteforhold og dermed eierandel i det nye selskapet. Men han har god tro på at prosessen vil lykkes. – Om det ikke dette noe ut av skapene tror jeg dette vil gå i boks, sier han.

STORE INVESTERINGER

Skogplanter Innlandet har fram til i vår hatt produksjon både på Sønsterud og i Trysil, men vedtok i vår å avvikle i Trysil og legge hele produksjonen på rundt 12 millioner planter til Sønsterud, der det gjøres store investeringer. – Det er installert nye anlegg for vanning og for kortdagsbehandling. Nå investerer vi nye 40 millioner i bygging av ny produksjonshall og nytt kjølelager, forteller Ola Rostad. – Vi satt med to nedslitte anlegg og får nå et som er moderne. Dette er helt nødvendige tiltak, uavhengig av hvordan det går med fusjonen, sier Rostad. Skogplanter Innlandet eies i sin

helhet av Trysilvassdraget Skogeierlag (TVS). Som andelslag ble dette innfusjonert i Glommen skogeierforening i 2001, men de betydelige verdiene i laget ble videreført som eget selskap og skal brukes lokalt. TVS kjøpte Sønsterud planteskole av Skogselskapet i Hedmark i 2011. – Når produksjonen i Trysil nå legges ned er TVS sitt engasjement i Skogplanter Innlandet å anse som en rent finansiell plassering, sier Rostad.

PERSONKABAL PÅ Plass

Styreleder i Skogplanter Øst-Norge er Paal Tønsberg, tidligere direktør for O.B. Wiik as. Han sier til Norsk Skogbruk at fusjonsprosessen går sin gang og at stemningen er god. – Vi har blitt godt kjent med hverandre og alle ser dette som et riktig skritt, for å ivareta norsk kompetanse og produksjonskapasitet på dette viktige området, sier han. Tønsberg forteller også at personkabalene er avklart. – Det blir daglig leder i Skogplanter Øst-Norge, Arne Smedstuen, som skal lede det nye selskapet, mens Knut Esbjørnsen, som er daglig leder i Skogplanter Innlandet, får ansvar for salg og marked i tillegg til produksjonen på Sønsterud.

Opprinnelig så man for seg at fusjonen skulle tre i kraft fra nyttår, men har nå innsett at det trengs mer tid. – Vi regner med å ha en fusjonsplan klar i løpet av januar, så fører kreditorfrister og andre juridiske formaliteter til at vi kanskje kan gjennomføre fusjonen i april, sier Tønsberg. Skogplanter Øst-Norge eies av Skogselskapet i Oppland (57 %) og Skogselskapet i Oslo og Akershus (43 %). Produksjonen skjer på Biri og etter en storbrann i 2008 er det foretatt store investeringer ved planteskolen. Men selv med en produksjon på drøyt 20 millioner planter er lønnsomheten svak, det var underskudd både i 2019 og 2020 mens fjoråret ga et lite overskudd. Selskapet har også en gjeld på rundt 90 millioner.

Les mer fagstoff i Norsk Skogbruk

Abonnementspris for medlemmer i Skogselskapet:

Trykkt blad: 780,-

Digital utgave: 700,-

Send e-post til abo@norsk.skogbruk.no

NYE I SKOGSELSKAPET

Karl Henrik Berke (36) gir seg som daglig leder i Skogselskapet i Buskerud og Telemark, men forsvinner ikke ut av Skogselskapet. Han er fra februar 2023 ansatt som kommunikasjonsleder i Det norske Skogselskap. Berke har utdanning fra Saggrenda Naturbruk/Skogbruk, Heimevernets Befalsskole/Garden og BI i administrasjon og

ledelse, og han har arbeidserfaring som skogbruksleder i Viken Skog og deretter som skog- og informasjonskonsulent i Skogselskapet i Buskerud fra 2012, hvor han fra 2020 tok over som daglig leder i det da sammenslåtte Skogselskapet i Buskerud og Telemark. Ingvild Gran Fliflet tar over jobben som daglig leder i Skogselskapet i Buskerud og Telemark.

Åse Hovd (25) opprinnelig fra Bø i Telemark, men nå bosatt i Hjartdal, er ansatt som ny medarbeider i Skogselskapet i Buskerud og Telemark. Hun har bak seg tre år på naturbruksskolen Søve videregående, hvor hun gikk 2 år på skogbruk og 1 år på naturbasert studiekompetanse.

– Etter det tok jeg en bachelor i ergoterapi, men har ofte savnet skogbruken og treget meg på at jeg ikke valgte en bachelor i skogfag i stedet. Jeg er derfor nå veldig glad for stillingen jeg har fått i Skogselskapet, sier hun.

Ifølge hennes nye sjef, Ingvild G. Fliflet er hun en reser med motorsag og har blant annet jobbet med felling, seksjonsfelling og trepleie.

Line Dahle (44) tar fra årsskiftet over redaktøransvaret for Skog&Miljø. Line er grafiker og har siden 2015 jobbet med utformingen både av Norsk Skogbruk og Skog&Miljø. Hun kjenner derfor både næringa og bladet godt. Hun har til nå jobbet frilans, men fra nyttår inngår hun i staben av fast ansatte i en 50 prosent stilling i Skogselskapet.

Line har fagbrev i typografi og reprotteknikk og har fra 1996 jobbet innen ulike deler av den grafiske bransjen. Hun har blant annet erfaring med andre tidsskrifter som Hjemmet, Bonytt, LevLandlig, Alt om Fiske, Villmarksliv og ViMenn.

TAKK FOR MEG

Vi gjør noen interne omrokninger i Skogselskapets tidsskriftredaksjon, og i den sammenheng gir jeg meg som redaktør for Skog&Miljø. Det har for min del vært ti år med verdifull innsikt i alt det Skogselskapet utretter i hele landet og hyggelig kommunikasjon med bidragsyterne til bladet. Nå skal jeg ta over redaktøransvaret i Kretsløpet, som også blir produsert av Skogselskapet, så jeg forlater slett ikke organisasjonen. Jeg ønsker Line Dahle lykke til med redaktørjobben i Skog&Miljø og vet at bladet er i gode hender. Takk for meg!

Astri

Høstingsdager for skoleelever

Om høsten bugner skogen av ressurser i form av bær, sopp og vilt, og dette ble satt på dagsorden i et samarbeid mellom skogselskapene i Oslo og Akershus, Østfold og Buskerud og Telemark. Opplegget er finansiert med prosjektmidler fra Miljødirektoratet.

Skogens ressurser har mennesket i all sin tid benyttet seg av. Selv om omfanget og nødvendigheten av høsting fra naturen har endret seg igjennom tiden, er ressursene fra skogen i dag en enkel vei til flott naturopplevelse, samt velsmakende og sunne måltider.

I Norge er vi gjennom allemannsretten så privilegerte at vi fritt kan

plukke bær og sopp i skogen, og denne retten anser vi i Skogselskapet som særskilt viktig. Derfor ønsket vi igjennom et eget prosjekt å formidle til skoleelever hvordan vi alle kan benytte oss av skogens ressurser.

Vi formidler ofte kunnskap om trær og treprodukter, men skogen er mer enn dette. Våre interesser og vår kunnskap inkluderer også sanking av bær, jakt og viltforvaltning. Vi kan mye om alle ressursene skogen byr på, og noe av denne kunnskapen har vi i høst fått formidlet til 5. trinn ved Gamlegrendåsen skole, Son skole og Varteig barne- og ungdomsskole. På disse skolene fylte vi en hel skoledag med undervisning om og begeistring for jakt i Norge, forvaltning av vilt, luftgeværskyting og tilberedning av mat over bål.

Elevene fikk lære om hvilke krav som stilles før man kan dra på jakt, forvaltning av vilt, hvilke arter som kan jaktes på og når man kan jakte på viltet. Elevene fikk også prøve seg på luftgeværskyting. Med noen treff og en del bom forstår de fleste at skytetrening er helt nødvendig (- og lovpålagt) før man skal ut på jakt.

Over bålet ble det tilberedt elgkjøtt med kantarell og rørte tyttebær. En matrett som i sin helhet kommer fra skogen. I tillegg til å få en god smak av norsk natur, lærte elevene om bær og sopp.

Karrieredagar i Voss og Førde

Tysdag 15. og onsdag 16. november var 10-15 lokale næringsaktører på besøk hjå Voss vgs. og Mo og Øyrane vgs. i Førde for å snakke om alle jobbmoglegheitene som finnes i skog og trenæringa i Vestland. Etter presentasjonane

fekk ungdommane mogelegheit til å prøve å laste på og av tømmerbil. På Voss vgs. kom det elevar frå både Aurland og Stend, og til saman var det mellom 70-80 deltakarar. I Førde, ved Mo og Øyrane vgs. var det 20 ivrige elevar som deltok og prøvde seg på tømmerlessing. Arrangementet var i regi av Skogselskapet i Sogn og Fjordane og Vestland Skognæringsforum.

FAGDAG MED POLITISK SKOGDEBATT I VOSSAVANGEN

Måndag 14. november blei det arrangert ein fagdag med fokus på utfordringar i skogbruket på Vestlandet. Og etter seminaret stilte åtte politiske parti til politisk debatt. Om lag 75 deltok på arrangementet som vart halde ved

Hordaland Bioenergianlegg i Vossavangen. Alle snakka fram skogen og det var ei brei einigheit om at skogen er og blir viktig for framtida, både i forhold til lokal verdiskaping og klima. Neste år er det planlagt eit liknande arrangement måndag 28. august. Arrangementet var eit samarbeid mellom Sogn og Fjordane Skogselskap og Kystskogbruket.

Skoleskogdager på Limagarden

Skogselskapet i Rogaland har i høst avholdt åtte skoleskogdager på Limagarden i Gjesdal. Totalt 240 elever på 6. og 7. trinn fra hele kommunen har deltatt på disse dagene i september. Dagene på Limagarden er sammensatt av to hoveddeler; Høsting av frukt, bær og rabarbra som elevene så bruker til å lage saft, syltetøy og fruktpai på kjøkkenet. Den andre delen, som Skogselskapet har ansvaret for, handler om rydding i kulturlandskapet, saging, kløyving og pakking av ved, og ikke minst en skogsti med oppgaver med vekt på ulike treslag. Det er stort mangfold av løvtrær på Limagarden, og elevene lærer om artsgjenkjenning, de ulike artenes egenskaper, og bruk i dag og i tidligere tider. Som i Njåskogen på våren, samarbeider Skogselskapet også her med Jærmuseet om undervisningen.

KAPPEDAGAR OG SKOGKVELDAR I VESTLAND

Sogn og Fjordane Skogselskap er i full gang med å planlegge skogdagar gjennom vinteren 2023 der ein går gjennom kvalitetskrav og sortimentskrav for dei som skal hogge skogen sin sjølv. Desse skogdagane kan vere svært verdifulle ettersom ein får meir ut av

tømmerstokken og då ein høgare verdi pr. felte tre. Det blir servert bålcaffi og noko attåt og arrangementa er opne for alle. I løpet av vinteren blir det også arrangert fysiske og digitale skogkveldar med både fagleg og sosialt innhald. Følg med på heimesida til Skogselskapet i Sogn og Fjordane for arrangement rundt om i fylket.

Flerkulturell friluftsfest også på Fetsund

Det er ikke bare på Sognsvann det arrangeres Flerkulturell Friluftsfest. Tirsdag 20. september arrangerte Oslo og Omegn Friluftsråd for andre år på rad Flerkulturell Friluftsfest på Fetsund. Fetsund lenser er et flott sted for arrangementet, og det var mange forskjellige aktiviteter elevene fra Romerike og Oslo kunne teste og utfordre seg med. Kanopadling i Glomma, klatring i klatretårn og Skogselskapets Skogquiz og Skogens brannvoktere quiz var noen av de populære aktivitetene. Været var veldig bra, med sol og opp mot 13 grader. Ordfører i Lillestrøm Jørgen Vik, Avdelingsdirektør i MiA Christin Kristoffersen og Generalsekretær i Oslo og Omland Friluftsråd åpnet dagen, og Læringsverkstedet Østersund Idrettsbarnehage danset «BlimE!-dansen» og inviterte de 500 deltakerne til å danse med.

Skoleskogdag med valgfag friluftsliv ved Korgen Sentralskole

Fredag 16. september møtte 14 friluftsglade ungdommer opp på skogdag på Ytterleir skog eid av Helgeland Skogselskap i Korgen. Eiendommen består i all hovedsak av eldre kulturfelt som om et par tiår er klare for avvirkning. Men det er et par nyere hogstflater som er kommet til i forbindelse med veibygging og vindfall.

Tema for skoleskogdagen var planting av skog og vi benyttet da anledningen til å få plantet til snauflatene. Gåturen frem til planteområdet ble brukt til å utforske skog i kulturlandskapet. Vi så på ulike treslag og viet et gammelt styvingstre oppmerksomhet. Treet, ei gammel selje, er et synlig bevis på tidligere tiders bruk av lauvtrær til tilleggsfôr for husdyr og bærer preg av å ha blitt skjært ned flere ganger. Hovedstammen er grov og gammel mens kvistene er yngre. Selje er vertstre for ulike arter som lever på barken og vi så blant annet på neverlaver på kvist og bark. Vi foretok enkle øvelser med å måle trehøyde med stakk og kontrollerte det med digital høydemåler og vi telte alder ved boreprøve.

Tid til konkurranse ble det også, hvem fikk til det beste bålet på kortest mulig tid?

Det var en ivrig gjeng som gikk i gang med planting etter instruksjoner og forklaring om hvorfor vi planter. Til sammen ble det satt ut 300 M60 granplanter denne skoleskogdagen og resultatet så meget bra ut. Etter at vi hadde plantet ferdig snakket vi om ulike tema i skogen som hvordan planteinnsatsen som ble gjort denne dagen vil påvirke opptaket av CO₂, om økonomi – hva en kan forvente om 80 år

når skogen de har plantet skal hogges, og om sportegn i naturen. Elevene fra Korgen Sentralskole viste stor interesse for skog som tema. Nå er friluftsliv et valgfag ved skolen og gruppa var derfor motivert for uteundervisning og godt forberedt på dette. Alt i alt en fin skogdag for elevene som deltok.

ØSTLANDSK LÆRERSTEVNE 2022

Østlandsk lærerstevne samler årlig skolefolk og barnehagepersonell fra store deler av Østlandet til kurs og utstilling i lokalene til OsloMet i Oslo. I år var dagene 4. og 5. oktober. Vår stand er et samarbeid med Norsk Skogmuseum og vi markedsfører fellesprosjektene Skoleturuka/Skog og Vann og konkurransen Skoglekene. Finalen i Skoglekene skjer i tilknytning til Skoleturuka i begynnelsen av juni 2023. I tillegg til dette slo vi også et slag for prosjektet «Kon(g)le for en dag» som gjennomføres i september 2023.

Tidsskrift for Skogbrug.

Udgivet af
Det norske Skogselskab.

Nr. 11 - 12
NOVEMBER - DECEMBER 1922
30. aarg.

Dr. Knut Dahl: Vildmandsliv og friluftsfærd. J. W. Cappelens forlag

Den kjendte forsker skildrer indtryk og hændelser under reiser i Syd-Afrika, Australia, Finnmarken, - livet under de primitive forhold, i ensomheten; civilisationen langt borte.

Livet slik som det arter sig ved mundningen av de store floder, under kulturens himmelstrøk, hvor menneskene klumper sig sammen og bor over hoderne på hverandre, faar vi snart nok av. Den som kan, tar skræppen og gir sig på vei opefter, indover, mot skogen, kilderne, fjeldet, vidden, ensomheten. Og dit fører Knut Dahl os.

Vi faar leve av jakt og fiske, slaass med mygg og moskitos, sove ved nying, se rare dyr og stor fisk, vi faar sulte og tørste og efterpaa svæle i vældige jægermaaltider - paa enkleste vis; urmenneskets levesæt.

Skildringerne i passende avsnit, i tiltalende avstemt naturramme; underholdende og paa fiskeriets omraade tillike meget belærende læsning, sund for enhver som trænger næring for de ufofalskede skogsmandsinstinkter.

Forfatterens fint utførte tusch-tegninger er en pryde for boken.

Skogingeniør Krogs legat

Det norske Skogselskap vil til jul utdele 3 - 4 præmier av skogingeniør Krogs legat til skolebarn, som har vist særlig iver i skogplantning.

Fylkesskogselskapene indstiller en bestemt skole inden fylket til præmie, efter opgave over utført plantning i løpet av de 3 sidste aar.

Alle landets skoler konkurrerer.

NYHETS KLIPPET

11 prosent mer tømmer på 10 år

I taksten for perioden 2017-2021 viser beregningene at det i alt står 995 millioner kubikkmeter tømmer i skogene våre. Den årlige tilveksten var på 24 millioner kubikkmeter, omtrent samme nivå som for ett år siden.

Til sammen står det nå 879 millioner kubikkmeter tømmer på det produktive skogarealet hvor det kan drives skogbruk, en økning på 6 millioner kubikkmeter på ett år, ifølge statistikken Landsskogtakseringen. I tiårsperioden fram til og med taksten for perioden 2013-2017 var den gjennomsnittlige årlige økningen av stående tømmer på produktivt skogareal 13 millioner kubikkmeter, men med en fallende trend. I årene etter har volumøkningen i gjennomsnitt vært 5 millioner kubikkmeter per år. Når vi skriver om volumøkning i dette avsnittet er det økningen etter at hogst og naturlig avgang som vindfall og trær som har tørket, er trukket fra. Den relativt lave økningen i volumet av stående tømmer de siste årene, er et samlet resultat av lavere tilvekst, mer hogst, mer skogvern, en stadig økende andel gammel skog, og i tillegg førte tørkesommeren 2018 til betydelig mer tørre trær og død ved.

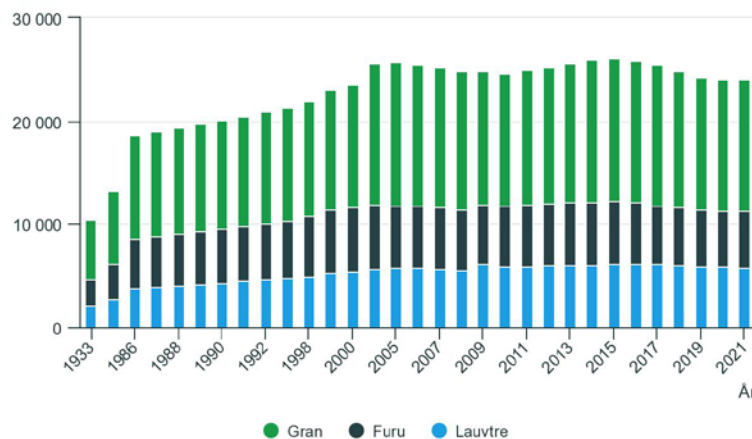
Den årlige tilveksten i produktiv skog for perioden 2017-2021 var 21,9 millioner kubikkmeter. Det er litt over 2 millioner kubikkmeter mindre enn det som ble beregnet for fem år siden. Selv om det kan være noe usikkerhet i beregningene, viser trenden for de siste årene at tilveksten i produktiv skog minker. Den totale tilveksten som omfatter all skog, er også svakt nedadgående, og var for takstperioden 2017-2021 på 24 millioner kubikkmeter.

Norske skoger hadde et opptak av CO₂-ekvivalenter på 24,5 millioner tonn i 2020, viser tall fra Miljødirektoratet. Til sammenlikning ble det i 2021 i alt sluppet ut 49,1 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i Norge, viser statistikken Utslipp til luft.

Tallene er basert på femårig takseringsforløp

www.ssb.no.

Figur 1. Årlig tilvekst¹ under bark
1 000 m³

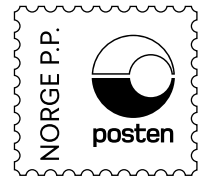

FRI SOM FUGLEN, NESTEN!

Flerkulturell friluftsfest på Fetsund bød på muligheter til å utfordre seg selv. Og det var det flere som gjorde. Bildet er tatt av Marianne Olsen i Oslo og Omland friluftsråd.

HAR DU ET BILDE DU VIL DELE MED OSS?

Send det til info@skogselskapet.no Kanskje kommer det på trykk!

Returadresse:
Medievekst AS
Postboks 424, Sentrum
0103 OSLO

Kjenner du en som studerer skogfag eller er du selv student? Da er abonnement på Norsk Skogbruk gratis!

Takket være en næring som ønsker å bidra med midler til ungdomsredaksjonen får alle som enten går skogfag på videregående, er lærling eller studerer skogfag på høyskole og universitet tilgang på nyheter – fra ungdom til ungdom, om bransjen – gjennom hele studiet.

Send e-post til abo@norsk-skogbruk.no for bestilling.

NORSK SKOGBRUK er Norges eneste frittstående fagtidsskrift for skogbruk, og kommer ut 11 ganger i året.

U:RED OG GRATIS ABONNEMENT PÅ NORSK SKOGBRUK SPONSES AV NÆRINGEN. TAKK TIL ALLE SOM BIDRAR!

